

Vleesstieren getest

W. J. A. Hunekamp (hoofd sectie vleesvee en schapen PR)

Vanaf het midden van de zeventiger jaren is vooral op de melkveebedrijven met zwartbont vee de fokkerij sterk gericht op de verhoging van de melkproductie en verbetering van gebruikseigenschappen. Minder aandacht is besteed aan de bespiegeling van de veestapel. Naast deze voor de vleesproductie negatieve ontwikkeling is er door de opkomst van de gespecialiseerde stierenvleesproductie een toegenomen vraag naar goed bespiegde kalveren.

Door het ondereind van de melkveestapel te insemineren met een vleesstier, de zogenaamde gebruikskruising, krijgt de melkveehouder een kalf met een meerwaarde voor de mesterij van gemiddeld f 350.

Toenemend aantal gebruikskruisingen

In het begin van de jaren tachtig hebben de gezamenlijke KI-verenigingen gekozen voor het aankopen en testen van Piemontese stieren voor gebruikskruising. Ongeveer 70 % van het aantal eerste inseminaties met vleesstieren gebeurt momenteel met sperma van Piemontese stieren. Door de invoering van de superheffing in 1984 is

de belangstelling voor gebruikskruisingen enorm toegenomen. Het aantal eerste inseminaties met vleesstieren bedroeg voor 1984 minder dan 2 % terwijl dit in 1988 opgelopen was tot ruim 12 % (232.000). Naast Piemontese is er bij de veehouders ook een toenemende belangstelling voor stieren van andere rassen.

Verschillen binnen ras groter dan tussen rassen

Omdat er nog weinig bruikbare cijfers van buitenlandse vleesstieren zijn en uit onderzoek bovendien blijkt dat de verschillen binnen rassen groter zijn dan tussen rassen gaat het PR een project

starten om vleesstieren te testen. Doel van het project is om inzicht te krijgen in de fokwaarde van de vleesstieren voor vleesproductiegeschiktheid. Het NRS verzameld en verwerkt de geboorteregistratie van de kalveren van deze stieren. De KI-verenigingen zijn verantwoordelijk voor de aanvoer van de kalveren naar de proefbedrijven.

35 stierkalveren mesten als vleesstier

Van de geboren stierkalveren uit zwartbonte koeien worden er per stier 35 gemest als vleesstier, 6 op de Waiboerhoeve en de rest op een aantal praktijkbedrijven. Eventuele drinkproblemen worden genoteerd en de groei van opzet tot slachten wordt berekend. De classificatie van het karkas voor bevelesheid en vetbedekking worden vastgelegd. Op de Waiboerhoeve worden de stieren regelmatig gewogen en wordt de voeropname bepaald. Twee medewerkers van het IVO in Zeist zullen de karkassen 24 uur na slachten beoordelen op kleur, vocht en structuur.

Opzetten in 2 ronden

In overleg met de KI-verenigingen zijn de te testen stieren gekozen. Uitgangspunt hierbij is dat er van de stieren voldoende inseminaties gedaan worden en dat het sperma van de stier bij gebleken

geschiktheid voor een redelijke prijs en op grote schaal voor de Nederlandse melkveehouders beschikbaar is. In eerste instantie worden in maart 1990, nakomelingen van acht nieuwe jonge Piemontese stieren opgezet. In juni 1990 volgen dan nakomelingen van andere vleesstieren.

Geen rassenvergelijking

De totale kosten van het onderzoek zijn begroot op bijna 300.000 gulden. Aan PVV en de KI-verenigingen is gevraagd om een deel van de kosten bij te dragen.

In totaal kunnen ongeveer 19 stieren getest worden Omdat niet alle kalveren in een keer opgezet kunnen worden zullen er steeds ook enkele kalveren van twee referentiestieren opgezet worden. Een van deze stieren is de Piemontese stier Elvio. Met dit project kan voor de individuele vleesstieren een fokwaarde (index) voor vleesproductiegeschiktheid berekend worden. Het project is duidelijk niet opgezet als een rassenvergelijking, dan waren er minder nakomelingen per stier nodig en van elk ras evenveel stieren. Gezien de beschikbare onderzoeksresultaten uit het buitenland en de belangstelling van de Nederlandse melkveehouders is het nogmaals opzetten van een rassenvergelijking echter weinig zinvol!